

Bemærkninger til lovforslaget.

I. Almindelige bemærkninger.

Justitsministeriets ægteskabsudvalg afgav i 1964 en betænkning om ægteskabs indgåelse og opløsning samt forældremyndighed og samkvemsret (nr. 369/1964). Betænkningen indeholder et udkast til ny lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, der danner grundlag for det i foråret 1968 fremsatte lovforslag. Forslaget er genfremsat i denne samling.

Betænkningen indeholder endvidere udkast til lov om ændringer i lov om rettens pleje (betænkningen s. 16-17 og 122-131). Ændringerne angår reglerne om behandling af ægteskabssager og om gennemtvinding af bestemmelser om forældremyndighed og samkvemsret. Nogle af ændringerne er en direkte følge af ændringerne i ægteskabslovgivningen, medens andre ændringer blev foreslået, fordi udvalget i forbindelse med revisionen af ægteskabslovgivningen fandt det påkrævet at revidere nogle retsplejebestemmelser. Udvalget forudsatte, at visse spørgsmål skulle tages op til overvejelse af retsplejerådet.

Udvalgets betænkning blev herefter forelagt for retsplejerådet, der i sin udtalelse foreslog en række yderligere ændringer i reglerne om behandling af ægteskabssager. Rådet fremkom med et nyt lovudkast med bemærkninger, der er optrykt som *bilag 1* til lovforslaget. Retsplejerådets udkast har været forelagt for presidenterne for østre og vestre landsret og Københavns byret, samt Den danske dommerforening, Foreningen af dommerfuldmægtige i Danmark, advokatrådet, Foreningen af amtmænd og rigsadvokaten.

Det foreliggende lovforslag svarer stort set til retsplejerådets udkast. Man har dog ikke ment at kunne følge rådets forslag om, at retten i ægteskabssager skal kunne beskikke en advokat for sagsøgeren til at udføre sagen i 1. instans. Der henvises herom til bemærkningerne nedenfor til § 1, nr. 2, (§ 449). Rådets forslag til ændring af § 311, stk. 2, og § 335, stk. 2, er heller ikke medtaget. Den første ændring må anses for upåkrævet, den anden er overflødiggjort ved forslaget til lov om ændring af lov om rettens pleje (Fri proces m. v.).

På grund af de mange ændringer i kap. 42 om ægteskabssager har man endvidere fundet det rettest at foreslå en helt ny affattelse af dette kapitel.

Af hovedpunkterne i forslaget fremhæves:

Sager mellem ægtefæller om ændring eller anfægtelse af vilkår for separation, skilsmisse eller omstødelse eller om anfægtelse af aftaler om fordeling af formuen, der er indgået med henblik på separa-

tion, skilsmisse eller omstødelse, gøres til ægteskabs-sager.

Påtalemyndighedens adgang til at indtræde i ægteskabssager og til at anke domme i sådanne sager afskaffes.

Retten får udvidet adgang til at træffe bestemmelse om bevisførelse i tilfælde, hvor der skal træffes afgørelse om forældremyndighed.

Der åbnes adgang til, at domme, der går ud på separation, skilsmisse eller omstødelse af ægteskab, kan ankes særskilt for så vidt angår vilkårene. Man opnår herved blandt andet, at en anke af en skilsmisedom, der alene vedrører vilkårene, ikke hindrer indgåelse af nyt ægteskab.

Der gennemføres nye regler om fuldbyrdelse af bestemmelser om forældremyndighed og samkvemsret, blandt andet regler om anvendelse af tvangs-bøder.

Sager om omstødelse af ægteskab foreslås behandlet i den borgerlige retsplejes former, selv om sagen rejses af det offentlige.

Lovforslagets gennemførelse vil formentlig medføre forøgede udgifter for staten, navnlig som følge af det ovenfor nævnte forslag om udvidet adgang for retten til at træffe bestemmelse om bevisførelse. Der vil dog ikke blive tale om væsentlige udgifter.

I *bilag 2* er de gældende regler og ændringerne heri opstillet som paralleltekster.

Retsplejelovent er efter lovbekendtgørelse nr. 286 af 1. juli 1963 ændret ved lov nr. 27 af 11. februar 1965 (Ændringer i retskredsinddelingen m. v.), lov nr. 144 af 21. april 1965 (Forhøjelse af grænsen for underretssager), lov nr. 149 af samme dato (Vidner m. m.), lov nr. 151 af 10. maj 1967 (Sø- og handelsretter, søforklaringer m. v.) og lov nr. 224 af 31. maj 1968 (Ændringer i retskredsinddelingen m. v.).

II. Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til nr. 1.

Ændringen skyldes, at paragraffølgen i kap. 42 ændres ved forslaget under nr. 2.

Til nr. 2.

Som nævnt i de almindelige bemærkninger har man valgt at foreslå en helt ny affattelse af kap. 42 om ægteskabssager.

Forslaget medtager ikke regler svarende til de gældende bestemmelser i §§ 448 a, 448 f, 453 a og 454.